

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 391/2013-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. P., H., zastúpeného advokátom Mgr. R. T., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v súvislosti s nevyhovením jeho žiadosti o nahliadnutie do spisov Krajského súdu v Trnave sp. zn. KSTT-V-186-1/2010-Ntt a sp. zn. KSTT-V-279-1/2010-Ntta a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. P. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. mája 2011 doručená sťažnosť JUDr. P. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) a čl. 8

ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v súvislosti s nevyhovením jeho žiadosti o nahliadnutie do spisov krajského súdu sp. zn. KSTT-V-186-1/2010-Ntt a sp. zn. KSTT-V-279-1/2010-Ntt.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že uznesením Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru (ďalej len „ÚBOK“) sp. zn. ČVS: PPZ-243/BOK-ZA-2010 z 20. októbra 2010 mu bolo vznesené obvinenie za zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 a 3 písm. a) a b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) a § 140 písm. c) Trestného zákona formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. Obvinenie bolo založené na prepise troch SMS správ, dvoch zaslaných z účastníckej telefónnej stanice č..., evidovanej na meno sťažovateľa, na účastnícku telefónnu stanicu č..., evidovanú na meno I. S., a jednej doručenej z účastníckej telefónnej stanice č... na účastnícku stanicu č..., ktorých záznam sa vykonával na základe rozhodnutí krajského súdu sp. zn. KSTT-V-186-1/2010-Ntt zo 6. mája 2010 a sp. zn. KSTT-V-279-1/2010-Ntt zo 4. augusta 2010. Podaním zo 17. marca 2011 sťažovateľ požiadal krajský súd o nahliadnutie do spisov vedených pod týmito spisovými značkami. Krajský súd mu prípisom sp. zn. Spr. 204/11 z 31. marca 2011 oznámil, že jeho žiadosti nemožno vyhovieť, pretože súhlas na použitie informačno-technického prostriedku nebol vydaný na jeho osobu.

S poukazom na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sťažovateľ namieta, že zamietnutím žiadosti o nahliadnutie do označených spisov krajského súdu mu je fakticky znemožnené brániť sa proti samotnému faktu odpočúvania ako zásahu do jeho práva na súkromie a tiež znemožnené využiť opravný prostriedok na preskúmanie rozhodnutia, ktorým bol povolený odposluch na účel kontroly splnenia zákonných podmienok na použitie daného informačno-technického prostriedku. Sťažovateľ sťažnosť podanú ústavnému súdu v tomto prípade považuje za účinný prostriedok nápravy proti nariadeniu odpočúvania podľa čl. 13 dohovoru.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. Spr. 204/11 porušil právo sťažovateľa na súkromie podľa čl. 16 ods. 1, čl. 22 ods. 1 a čl. 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 8 ods. 1 a čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s nevyhovením žiadosti sťažovateľa o nahliadnutie do spisov Krajského súdu v Trnave sp. zn. KSTT-V-186-1/2010-Ntt a sp. zn. KSTT-V-279-1/2010-Ntt.

2. Krajskému súdu v Trnave sa zakazuje pokračovať v porušovaní označených základných práv sťažovateľa.

3. Krajskému súdu v Trnave sa prikazuje umožniť sťažovateľovi nahliadnuť do spisov Krajského súdu v Trnave sp. zn. KSTT-V-186-1/2010-Ntt a sp. zn. KSTT-V-279-1/2010-Ntt.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadostučinenie peňažnú sumu vo výške 3 000 EUR, ktorú mu je povinný zaplatiť Krajský súd v Trnave do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. R. T., so sídlom B. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez

prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru v súvislosti s použitím záznamov získaných odpočúvaním telekomunikačnej prevádzky vykonanej na základe písomného súhlasu krajského súdu podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 166/2003 Z. z.“). Súhlas bol vydaný na telefónnu účastnícku stanicu osoby odlišnej od sťažovateľa (I. S.) na účely objasnenia trestnej činnosti tejto osoby.

Podľa zistenia ústavného súdu bol sťažovateľ rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 T 46/2011-295 z 27. januára 2012 podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Galanta č. k. 3 Pv 219/11-28 z 30. júna 2011 (nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný). Okresný súd v rozsudku konštatoval s odvolaním sa na judikatúru ústavného súdu, že *„nie je možné použiť dôkazy získané (aj keď zákonným spôsobom) voči inej osobe, než ktorej sa uvedené získané údaje týkajú“*. Okresný súd dospel k záveru, že *„dôkazy, o ktoré sa v tomto prípade opierala obžaloba Okresnej prokuratúry v Galante, č. 3 Pv 219/11 boli získané nezákonným spôsobom“*.

Krajský súd uznesením sp. zn. 3 To 43/2012 z 3. mája 2012 zamietol odvolanie Okresnej prokuratúry Galanta. V odôvodnení uznesenia krajský súd konštatoval:

„... nemôžu byť nijaké pochybnosti o tom, že odpočúvanie telefónnych hovorov je zásahom a práva na súkromie tak podľa čl. 22 Ústavy a článku 13 Listiny, kde je to

vyslovene uvedené, ako aj podľa článku 8 Dohovoru. Pritom nejde o zásah do práva na súkromie iba držiteľa odpočúvanej telefónnej linky, ale táto ochrana patrí aj osobám, ktoré sú z tejto linky volané resp. ktoré na túto linku volajú. ...

I keď je teda nepochybné, že súhlas na použitie informačno-technického prostriedku týkajúci sa osoby I. S. bol vydaný v súlade so zákonom, avšak získané informácie ohľadom iných osôb na odposluch, ktorých takýto súhlas nebol vydaný, v danom prípade nie je možné voči týmto osobám použiť a preto tak, ako už je vyššie uvedené použitie týchto informácií vo vzťahu k inej osobe je evidentne nezákonné. V tejto súvislosti je potrebné poukázať i na Nález ústavného súdu SR zo dňa 14. 06. 2006 sp. zn. I. ÚS 274/05.

Okresný súd preto správne vychádzal z vyššie uvedených ustanovení a dôkaz zadovážený voči obžalovanému JUDr. P. P. v tomto smere považoval ako za dôkaz nezákonne získaný... Je teda nepochybné, že použitím tohto dôkazu došlo k porušeniu základnej zásady trestného konania uvedenej v ustanovení § 2 ods. 1 Trestného poriadku v zmysle ktorej nikto nemôže byť stíhaný inak, než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon a preto výsledky takto získaných dôkazov nemožno v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku použiť v trestnom konaní ako dôkaz.“

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti vychádza z toho, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a inštančne nadriadeného súdu (odvolacieho, resp. sťažnostného súdu) nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa v trestnom konaní aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí nielen všeobecných súdov, ale aj orgánov činných v trestnom konaní, ktoré boli vydané v priebehu príslušného trestného konania (m. m. IV. ÚS 350/09). Z uvedeného vyplýva, že je ústavne akceptovateľné, ak súd druhého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazuje a stotožňuje sa so závermi, ku ktorým dospel súd prvého stupňa, príp. so závermi, ku ktorým dospeli orgány činné v predmetnom trestnom konaní (vyšetrovateľ, prokurátor) (IV. ÚS 390/2010).

Z citovaných rozhodnutí vyplýva, že okresný súd a krajský súd sa zaoberali skúmaním zákonnosti nariadeného odpočúvania podľa zákona č. 166/2003 Z. z., ako aj

zákonnosťou použitia takto získaných informácií ako dôkazu v trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi a dospeli k záveru, že hoci súhlas podľa zákona č. 166/2003 Z. z. bol vydaný v súlade so zákonom, nemôže byť použitý ako dôkaz proti sťažovateľovi, pretože súhlas sa týkal inej osoby.

Sťažovateľ teda mal možnosť domáhať sa ochrany svojich práv v súvislosti s vykonaným odpočúvaním v konaní pred všeobecným súdom. Sťažnosť ústavnému súdu však podal skôr, ako predložil svoje námietky všeobecnému súdu príslušnému na poskytnutie ochrany tým právam, ktorých porušenie namieta.

Subsidiarita právomoci ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd sa prejavuje aj v tom, že ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc len v tom prípade, ak sťažovateľ využije možnosť namietať porušenie svojich práv v priebehu konania pred tými orgánmi verejnej moci, ktoré sú príslušné konať v jeho veci.

Ak sťažovateľ neuplatnil v konaní pred všeobecnými súdmi námietky, ktoré uvádza v sťažnosti doručenej ústavnému súdu, nesplnil základný ústavný predpoklad, aby bola založená právomoc ústavného súdu na prerokovanie jeho sťažnosti (I. ÚS 182/2011).

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2013